

Landbrugsminister *Anders Nielsen* at komme Husmandsforeningerne til Livs, og udtager i den Henseende nogle Stikprøver i Anledning af Tilskud til de land-økonomiske Foredrag, idet Ministeriet forlanger en nærmere specificeret Opgørelse over to Kredses Regnskaber nemlig Kalundborg-Kredsen og Foreningen for Øde Førslev ved Haslev. Jeg sammenkaldte saa de to Formænd, Husmand *N. Kr. Pedersen*, Kalundborg Lyng og Husmand *P. Villadsen*, nu Ditlevhøj, for sammen med dem og Sekretæren at faa lavet et Regnskab, der kan tilstilles Ministeren. Dette var jo ikke let, men det forsøges, og Resultatet indsendes til Ministeriet. Efter at dette er sket, kommer der atter fra Ministeriet Skrivelse, og nu forlanger Ministeren en af to Vitterlighedsvidner bekræftet Udskrift af vedkommende Foreningers Regnskabs-Protokol. Atter maa vi til at faa denne Sag klaret, og jeg lader nu Sekretæren rejse til de forskellige Foreninger for at faa Regnskaberne ordnet, da jeg kunde frygte for, at Ministeren vilde forlange selve Protokollerne indsendte, og frygtede for, at det saa skulde tage andre Foreninger frem.

Det forekommer mig endda, at jeg fik en tredie Skrivelse om denne Sag.

Nu maa jeg selvfølgelig indrømme, hvad jo alle kender, at alle Statstilskud vel næppe anvendes i fuld Overensstemmelse med Lovens Aand og Bogstav, og indenfor Husmandsforeningen endnu mindre, og jeg var jo fuldstændig klar over, at gaar jeg hen og udleverer de to Foreninger, saa vil *A. N.* faa en kærkommen Lejlighed til at tage Bevillingerne fra Husmandsforeningerne. Jeg valgte saa at træde i Skranken for dem og tage Hovedansvaret for denne Sag.

Paa samme Maade forsøger Ministeren ved en anden Lejlighed at genere os med Hensyn til Rejser og Præmielaan, og paa Slutningen af *A. N.*'s Ministertid gentager det sig med Hensyn til Planteavlsregnskabet for 1908—09 — dog denne Sag er Ministeren bekendt.

Naar man nu vil tage i Betragtning, hvilket uprøvet Menneskemateriale, jeg havde at arbejde med, at det meste Arbejde var ukendt for disse Mennesker og ulønnet, men det skulde jo gøres, baade for Bevægelsens Skyld og for vore Venners Skyld paa Rigsdagen, og jeg stod omtrent ene, som den, der havde hele Ansvaret, og naar man saa tillige ved, hvor forgrenet dette Arbejde var, saa tillader jeg mig at stille det Spørgsmaal: var det nu under saadanne Forhold ikke mere min Pligt at dække over alle de Skavanker, som der jo nødvendigvis maatte være, eller skulde jeg ladet enhver Fejl komme frem for Offentligheden, og derved givet vore Modstandere Vaaben i Hænde imod os; Vaaben, der vilde have ramt baade os og de frisindede Partier paa Rigsdagen.

Thi det skal jeg villig indrømme, at der kan rejses en stærk og brettiget Kritik af den Maade, som Kredsen har anvendt Statens Tilskud paa, og det gælder omtrent alle Tilskud, og dette har jeg selvfølgelig ikke været uvidende om, men jeg har ogsaa Gang paa Gang paataalt det, og har sørget for, at det mere og mere har bedret sig, ligesom jeg ogsaa drog Omsorg for at faa afskediget den daværende Konsulent *H. Vange*, da det viste sig, at han var i høj Grad upaalidelig. Havde jeg skullet paataalt og anmeldt alt det, som man nu bebrejder mig for, saa vilde man fra Husmandsbevægelsens Side med mere Grund bebrejdet mig, at jeg havde gjort dette.

Se, under disse Forhold vil man vist indrømme, at det havde været halsløs Gerning at gaa til *A. N.* og faa denne Sag draget frem.

Og saa snart vi faar det nuværende Ministerium, begynder jeg jo at røre paa mig for at faa den frem, men hindres af *Peder Christiansen* og *Vilh. Nielsen* og nu endelig af Bestyrelsen.

Med Hensyn til det Spørgsmaal, hvorfor jeg ikke har indviet Bestyrelsen i Sagen, ja, da skal jeg indrømme, at Bestyrelsen, som Forholdene nu har udviklet sig, kan bebrejde mig dette og anvende det som et Vaaben imod mig, men da jeg ikke turde stole paa alle Bestyrelsens Medlemmer og da jeg mente, at naar vi kun var to som kendte Sagen, saa var det lettere at bevare den, saa valgte jeg at tie, som jeg nu bittert maa føle, til min egen Skade, idet de Mænd, hvis første Pligt det var at værne om Bevægelsen og støtte mig, nu lader sig bruge til at styrte mig og ikke alene det, men ved deres Optræden overfor mig i Odense, nu har slæbt mig rundt i Landets Rendesten som en Bedrager, gemen Løgner og lign., og ved at sætte et System af Sladder, Løgn og Sandt, blandet imellem hinanden; ja paa den mest naragtige Maade har brugt »Husmandsbevægelsen« og